

INFORMACJE OGÓLNE O BADANIU

PODSTAWOWE INFORMACJE O BADANIU

Nazwa badania	Analiza ofert pracy w województwie mazowieckim
Wykonawca	Konsorcjum firm DANAE Sp. z o.o. i Realizacja Sp. z o.o.
Zamawiający	Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
Termin realizacji	01.09.2016 – 31.10.2016

CEL BADANIA

Cel główny	Charakterystyka popytu na pracę na poziomie poszczególnych powiatów i całego województwa mazowieckiego oraz wyznaczenie prawidłowości.
Cele szczegółowe	<ul style="list-style-type: none">Charakterystyka popytu na pracę na poziomie powiatów i województwa z wyodrębnieniem różnych źródeł danych, zestawienie informacji pochodzących z tych źródeł, wskazanie na różnice i podobieństwa między nimi, interpretacja różnic.Określenie prawidłowości w popycie na pracę na poziomie powiatów i województwa, z uwzględnieniem co najmniej wyników wcześniejszych badań prowadzonych u Zamawiającego.

METODOLOGIA

Metody badawcze	Analiza danych zastanych Case study
Zakres terytorialny	42 powiaty województwa mazowieckiego

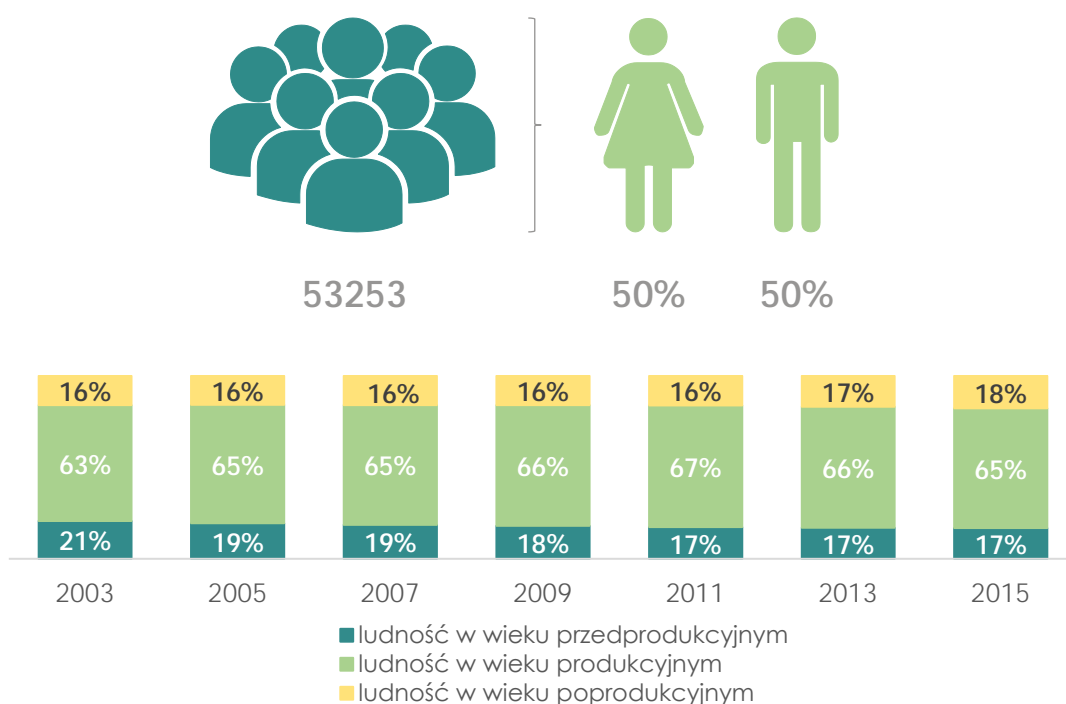

CHARAKTERYSTYKA POWIATU PRZASNYSKIEGO

Powiat przasnyski rozciąga się na powierzchni ok. 1219 km², a w jego skład wchodzi łącznie siedem gmin (jedna miejska, pięć wiejskich, jedna wiejsko-miejska, odpowiednio: Przasnysz (gmina miejska), Chorzele (gmina wiejsko-wiejska), Czernice Borowe (gmina wiejska), Jednorożec (gmina wiejska), Krasne (gmina wiejska), Krzynowłoga Mała (gmina wiejska), Przasnysz (gmina wiejska)).¹

Powiat jest zamieszkiwany przez 53253 mieszkańców. Jest to obszar o małej gęstości zaludnienia (43 osób/km²). Populacja mieszkańców powiatu od roku 2003 do roku 2015 zmniejszyła się, co wskazuje na niską atrakcyjność osiedleńczą powiatu. Jednocześnie powiat cechuje ujemny przyrost naturalny kształtujący się na poziomie -1.²

Rysunek 1. Ludność powiatu przasnyskiego (2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Ważnymi czynnikami, które warto brać pod uwagę podczas konstruowania analiz rynku pracy są średni wiek mieszkańców powiatu i ruchy ludności. Wartość tego pierwszego wskaźnika wynosi 39,3 lat. Dane wskazują ponadto, że ponad 65% mieszkańców powiatu jest w wieku produkcyjnym, 17% w wieku przedprodukcyjnym, a 18% w wieku poprodukcyjnym. Większość populacji powiatu stanowią zatem osoby aktywne na rynku pracy. W zakresie migracji ludności, w roku 2015 zarejestrowano 410 zameldowań w ramach ruchu wewnętrznego oraz 659 wymeldowań. W wyniku tych ruchów, saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu -249.³ Saldo migracji zagranicznych w 2014 roku w powiecie wyniosło natomiast -7.⁴

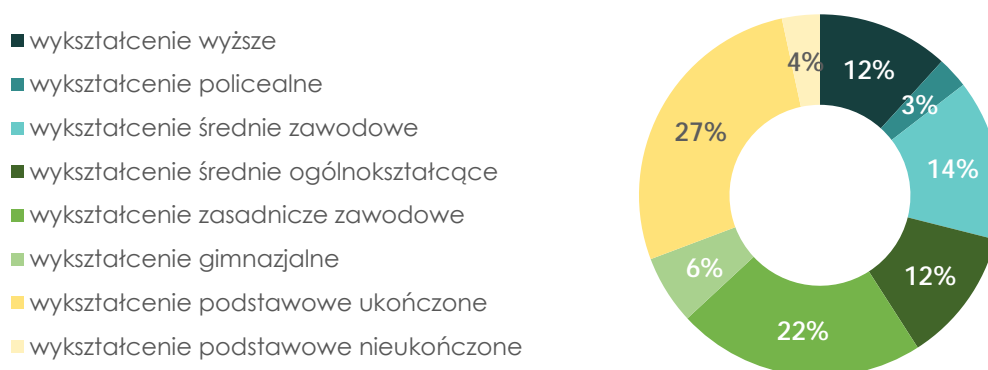
¹ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

² Tamże.

³ Tamże.

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, 2014 r. Brak danych dla 2015 r.

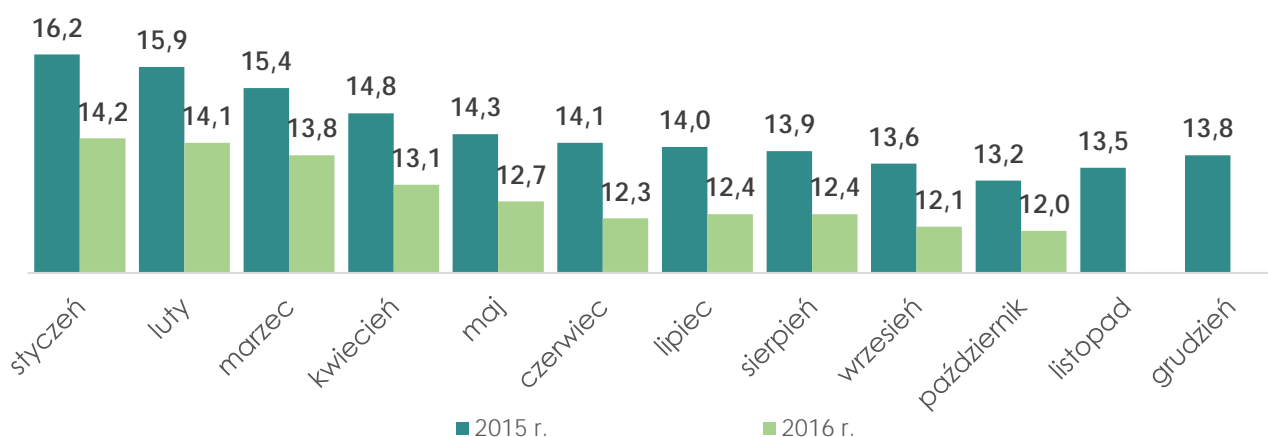
Rysunek 2. Wykształcenie mieszkańców powiatu przasnyskiego (2011 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie NSP 2011

Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. blisko 16 tys. mieszkańców powiatu jest w trakcie nauki i w wieku od 3 do 24 lat. Największy odsetek mieszkańców powiatu posiada wykształcenie podstawowe (27%), podczas gdy wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 22% społeczności powiatu. W trzeciej kolejności najczęściej posiadanym wykształceniem jest wykształcenie średnie zawodowe (14%).⁵

Rysunek 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie przasnyskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS „Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów”

Jak wynika z analizy rynku pracy na 1000 mieszkańców pracuje 145 osób. Jest to wskaźnik znacznie mniejszy od danych dla województwa mazowieckiego oraz danych krajowych. Wśród osób pracujących 48% stanowią kobiety, zaś 52% mężczyźni. Powiat przasnyski charakteryzuje się nieco wyższą stopą bezrobocia (12,0%) w porównaniu do danych dla województwa. Przeciętne wynagrodzenie brutto wynosi 3485,56zł.⁶

⁵ Narodowy Spis Powszechny, 2011 r.

⁶ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

POTENCJAŁ ZATRUDNIENIA W POWIECIE PRZASNYSKIM

Kluczową informacją na temat lokalnego rynku pracy i jego uwarunkowań są branże, które kształtują potencjał zatrudnienia w powiecie. W przypadku powiatu przasnyskiego w świetle wyników analizy publikowanych i zgłaszanych ofert pracy mówić można przede wszystkim o silnej pozycji sektora związanego z działalnością finansową i ubezpieczeniową, przetwórstwa przemysłowego oraz sektora edukacji.

Przy czym, potencjał zatrudnienia w poszczególnych branżach różnicuje się ze względu na źródło, w którym pracodawcy zdecydowali się umieścić ogłoszenia o pracę. Źródłem najliczniejszych ofert pracy w finansach i ubezpieczeniach są publikatory. Natomiast ogłoszenia akcentujące zapotrzebowanie na zawody w przetwórstwie przemysłowym i sektorze edukacji głównie zgłaszane są do Powiatowego Urzędu Pracy.

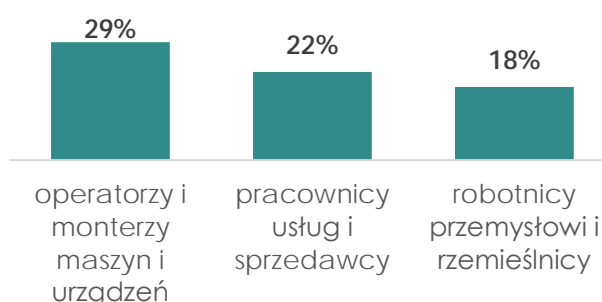
Tabela 1. Klasyfikacja branż według liczby publikowanych i zgłaszanych ofert pracy w Ostrołęce

SEKCJA PKD	WSZYSTKIE OFERTY (N=14)	RODZAJ PUBLIKATORA	
		Powiatowy Urząd Pracy (N=6)	Publikatory (N=8)
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	7%	17%	0%
przetwórstwo przemysłowe	22%	33%	13%
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	7%	0%	13%
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7%	0%	13%
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7%	0%	13%
informacja i komunikacja	7%	0%	13%
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	28%	17%	38%
edukacja	15%	33%	0%

ZAPOTRZEBOWANIE NA ZAWODY W POWIECIE PRZASNYSKIM

Niezależnie od źródła ofert pracy, klasyfikację zawodów, na które jest największe zapotrzebowanie w powiecie, otwierają operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (29%). W drugiej kolejności najczęściej pracodawcy poszukują pracowników usług i sprzedawców (22%), zaś na trzeciej lokacie plasują się robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (18%).

Rysunek 4. Klasyfikacja zawodów według liczby publikowanych i zgłaszanych ofert pracy w powiecie

N=190

Analizując zapotrzebowanie na zawody w podziale na rodzaj publikatora odnotować należy, że za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy najczęściej komunikowane jest zapotrzebowanie na operatorów i monterów maszyn i urządzeń (19%). Również wśród ogłoszeń publikowanych w publikatorach dominują oferty pracy dla operatorów i monterów maszyn i urządzeń (33%).

Tabela 2. Liczba publikowanych i zgłaszanych ofert pracy według źródła

KATEGORIA ZAWODU	RODZAJ PUBLIKATORA	
	Powiatowy Urząd Pracy (N=52)	Publikatory (N=138)
siły zbrojne	0%	0%
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4%	0%
specjaliści	10%	5%
technicy i inny średni personel	6%	5%
pracownicy biurowi	14%	4%
pracownicy usług i sprzedawcy	17%	23%
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0%	1%
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	17%	18%
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	19%	33%
pracownicy przy pracach prostych	14%	11%

WYMAGANIA PRACODAWCÓW

ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE

Analiza zebranych ofert pracy pod kątem ich zawartości, tj. precyzyjnych wymagań pracodawców, dostarcza niezbędnej wiedzy, potrzebnej do wnikliwej oceny potrzeb lokalnego rynku pracy.

W jednej piątej zebranych ofert pracy wśród wymagań jest wymieniane doświadczenie (19%). W przypadku większości ogłoszeń wymagane jest doświadczenie na podobnym stanowisku (89%), zaś w przypadku 9% oczekiwane jest doświadczenie branżowe. Również analizując oferty pracy w podziale na ich źródło zauważyć można, że zdecydowana większość pracodawców precyzując wymagania dotyczące doświadczenia podkreśla zapotrzebowanie na pracowników doświadczonych na podobnym stanowisku.

Doświadczenie nie zawsze jest jednak doprecyzowane przez liczbę lat. W 5% ofert został doprecyzowany wymagany staż pracy. Spośród tych ofert najwięcej pracodawców określa jego wymiar na okres od 1 roku do 3 lat (63%).

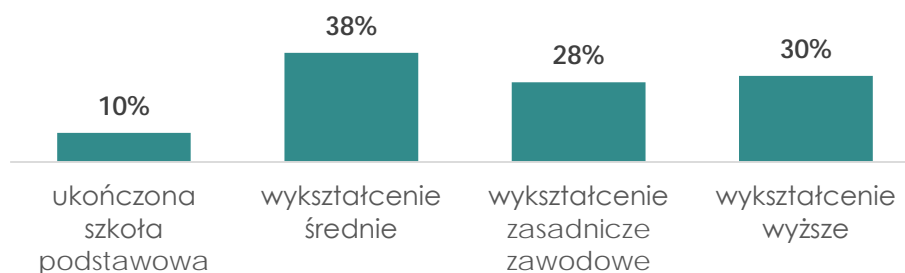
Rysunek 5. Wymagania pracodawców dotyczące doświadczenia

N=45

W 18% ogłoszeń zamieszczone zostały również precyzyjne wymagania dotyczące wykształcenia. Relatywnie silna jest grupa pracodawców oczekujących od kandydatów wykształcenia na poziomie średnim (38%). Wymagane wykształcenie wyższe akcentowane jest w drugiej kolejności (30%), zaś w trzeciej pracodawcy zgłaszają zapotrzebowanie na pracowników z wykształceniem zasadniczym zawodowym (28%). Wśród ofert upowszechnianych za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy najczęściej wymagane jest wykształcenie średnie, natomiast w publikatorach najczęściej zamieszczane są oferty skierowane do osób z wykształceniem wyższym.

Rysunek 6. Wymagania pracodawców dotyczące wykształcenia

N=40

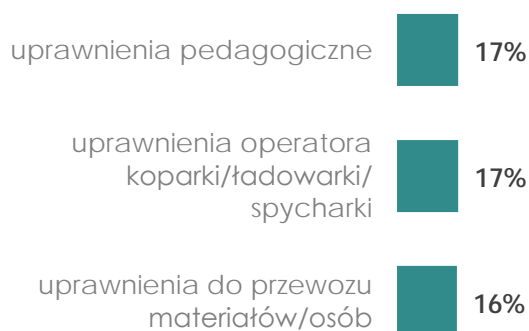
W niespełna 5% ofert sprecyzowane zostały wymagania dotyczące znajomości języków obcych. Wśród tych ofert spotkać się można wyłącznie z preferencjami w kierunku języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego i ukraińskiego.

Pracodawcy zgłaszali również zapotrzebowanie na pracowników posiadających prawo jazdy. Dotyczy to 11% ofert. Najczęściej wymaganą kategorią była kategoria B, B1. Została ona wymieniona w 70% ofert zawierających wymagania dotyczące prawa jazdy. Również wśród ofert publikowanych zarówno za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy jak i publikatorów najczęściej wymaganą kategorią prawa jazdy jest kategoria B, B1.

W 5% ofert zgłoszone zostało zapotrzebowanie na pracowników o konkretnych uprawnieniach zawodowych. Najczęściej akcentowany był popyt na kadre z uprawnieniami pedagogicznymi oraz uprawnieniami operatora koparki, ładowarki lub spycharki (po 17%). Te wymagania zostały wymienione wyłącznie w ofertach zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy. Niewiele mniej pracodawców poszukiwało osób z uprawnieniami do przewozu materiałów i osób (16%). To wymaganie częściej pojawiało się w ogłoszeniach publikowanych w publikatorach.

Jedynie dwunastu pracodawców poszukiwało pracowników o innych wymaganiach. Wśród nich najczęściej pojawiały się karta kierowcy, oświadczenie o niekaralności oraz świadectwo pracy i inne dokumenty poświadczające kwalifikacje.

Rysunek 7. Wymagane uprawnienia zawodowe

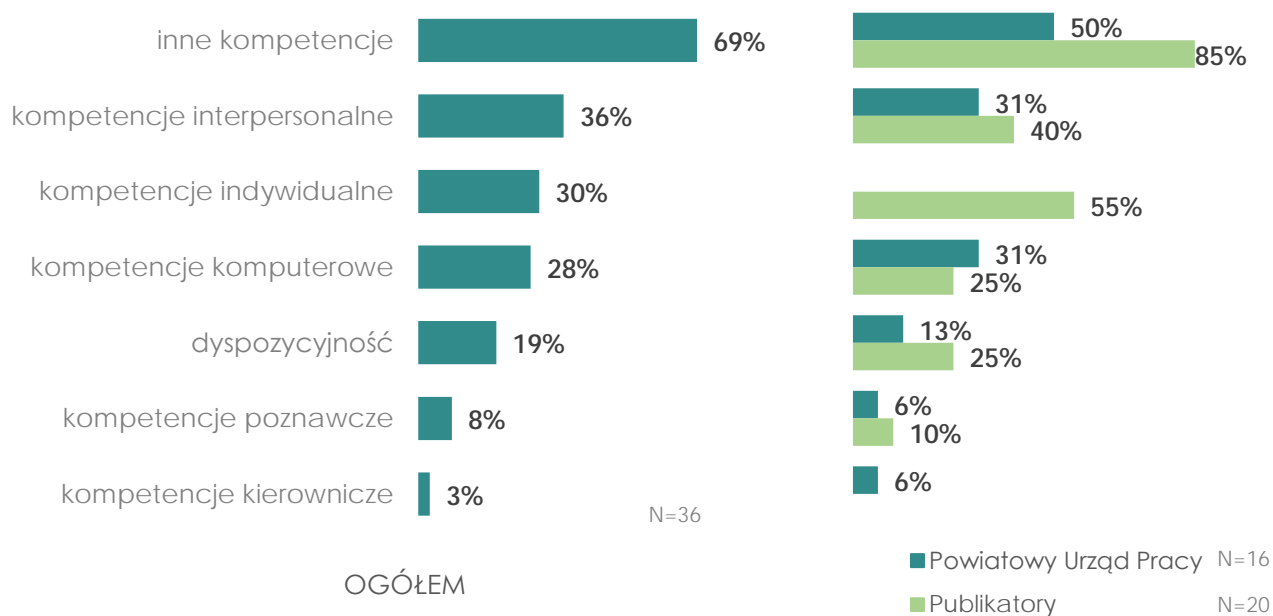

N=12

ZAPOTRZEBOWANIE NA KOMPETENCJE

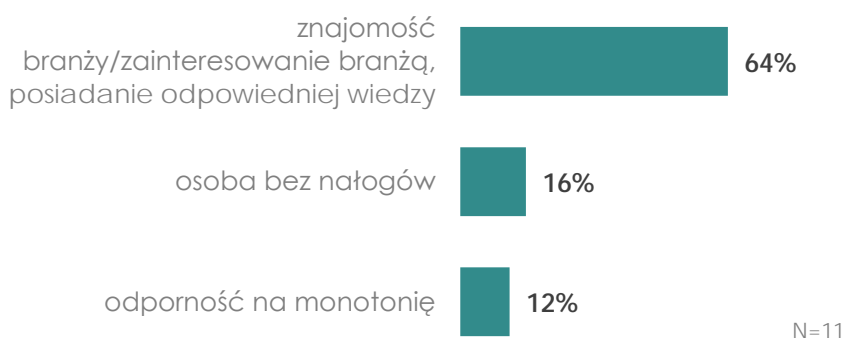
O sukcesie na rynku pracy decydują nie tylko kwalifikacje. Istotną rolę odgrywają także kompetencje. W tym zakresie kompetencje sklasyfikowane jako inne, w zakres których wchodzi m.in. zdolności manualne czy odpowiednie warunki fizyczne, lokują się w ścisłej czołówce oczekiwań pracodawców powiatu (69%). Kompetencje skategoryzowane jako interpersonalne obecne są w 36% ofertach pracy. Tymczasem kompetencje indywidualne plasuje się na trzecim miejscu (30%).

Rysunek 8. Wymagania pracodawców dotyczące kompetencji

Spośród wymaganych innych kompetencji najczęściej wymagana jest znajomość branży, zainteresowanie branżą oraz posiadanie odpowiedniej wiedzy (64%), natomiast w drugiej kolejności najczęściej poszukiwane są osoby bez nałogów (16%). Jednocześnie w 12% ofert zgłaszane jest zapotrzebowanie na pracowników odpornych na monotonię.

Rysunek 9. Wymagane kompetencje indywidualne

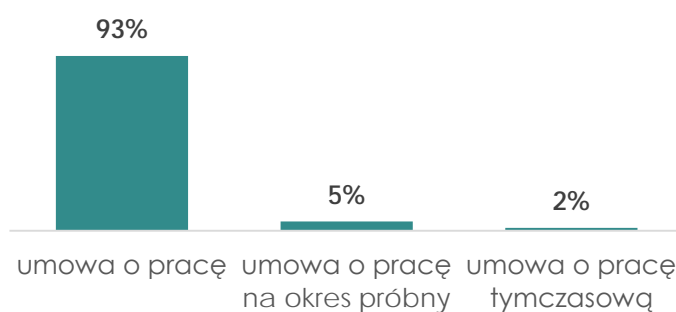
OFEROWANE WARUNKI ZATRUDNIENIA

Z punktu widzenia osób szukających pracy, ważnym aspektem mogą być oferowane przez pracodawców warunki zatrudnienia.

Blisko 27% pracodawców zamieściło w swoich ofertach pracy oferowane wynagrodzenie. Większość z nich oferuje minimalną stawkę pomiędzy 1001 a 2499 zł. Dodatkowo warto podkreślić, że zdecydowana większość ofert, w których zamieszczono zostało oferowane wynagrodzenie, pochodziła z Powiatowego Urzędu Pracy.

W części zebranych ofert określone zostały podstawa zatrudnienia oraz wymiar zatrudnienia (odpowiednio 27% i 4%). Najczęściej oferowaną formą zatrudnienia jest umowa o pracę (na czas określony lub nieokreślony, 93%). Drugą najczęściej oferowaną podstawą zatrudnienia jest umowa o pracę na okres próbny (5%). Klasyfikację trzech najczęściej oferowanych form zatrudnienia zamyka umowa o pracę tymczasową, która jest oferowana przez 2% pracodawców, którzy określili oferowaną podstawę zatrudnienia. Analizując oferty w podziale na ich źródło zauważyć można, że zarówno w przypadku ofert zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy jak i publikowanych w publikatorach najczęściej oferowana była praca w oparciu o umowę o pracę. Przyglądając się ofertom pracy, w których określony został oferowany wymiar zatrudnienia stwierdzić należy, że niezależnie od źródła ofert wszyscy pracodawcy oferują pracę na pełen etat.

Rysunek 10. Oferowana forma zatrudnienia

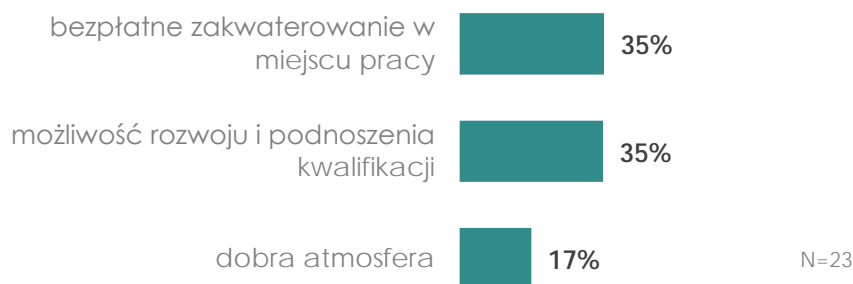

N=60

Dla osób poszukujących pracy istotne znaczenie mogą mieć pozapłacowe warunki zatrudnienia. Spośród wszystkich ofert adresowanych do mieszkańców powiatu przasnyskiego w 10% pracodawcy sprecyzowali jakie pozafinansowe benefity oferują. Warunki pozapłacowe częściej wymieniane były w ogłoszeniach zamieszczanych w publikatorach.

Najczęściej deklarowaną korzyścią pozapłacową jest bezpłatne zakwaterowanie w miejscu pracy (35%). Na drugim miejscu uplasowała się możliwość rozwoju i podnoszenia kwalifikacji (35%), natomiast na trzecim dobra atmosfera pracy (17%).

Rysunek 11. Oferowane pozapłatcowe warunki zatrudnienia

PERSPEKTYWA PONADLOKALNA. POPYT NA PRACĘ W PODREGIONIE OSTROŁĘCKIM NA TLE INNYCH PODREGIONÓW

Podregion ostrołęcki posiada jedną z niższych na tle pozostałych podregionów województwa bazę regularnie aktualizowanych ofert pracy. Warto odnotować, że branżą największym potencjałem zatrudnienia jest przetwórstwo przemysłowe, zaś najbardziej poszukiwani są robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Tabela 3. Podregion ostrołęcki na tle pozostałych podregionów

PODREGION	Liczba ofert pracy	Branża z największym potencjałem zatrudnienia	Najbardziej poszukiwany zawód
m. Warszawa	19637	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	pracownicy usług i sprzedawcy
Radomski	6706	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Warszawski wschodni	10478	przetwórstwo przemysłowe	pracownicy usług i sprzedawcy
Warszawski zachodni	16180	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	pracownicy usług i sprzedawcy
Ciechanowski	1979	przetwórstwo przemysłowe	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
Płocki	1005	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Ostrołęcki	1644	przetwórstwo przemysłowe	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Siedlecki	1665	przetwórstwo przemysłowe	pracownicy usług i sprzedawcy